

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
z dnia 11 września 2015 r.

w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego
(pismo z dnia 24 sierpnia 2015 r.; znak DL-I-4192-6/15\26, DL-VIII-407-2/15, MNP: 150824-00188)

Po zapoznaniu się z treścią przedstawionych projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości, Krajowa Rada Sądownictwa wyraża istotne wątpliwości co do zasadności wprowadzania nowej, bezgotówkowej formy uiszczania opłat sądowych. W przekonaniu Rady nie ma wystarczających argumentów za tworzeniem systemów teleinformatycznych obok funkcjonujących już systemów płatności elektronicznej. Projektodawca nie przedstawia żadnych argumentów przemawiających za uznaniem celowości wydatkowania środków publicznych na utworzenie kolejnego systemu teleinformatycznego. Wątpliwości Krajowej Rady Sądownictwa wzbudza także propozycja wprowadzenia odpłatności przy korzystaniu z tego systemu. Niezgodne z zasadami efektywnego wydatkowania środków z budżetu państwa jest tworzenie systemu, który miałby ograniczone zastosowanie, na co wskazują wyłączenia ujęte w § 5 projektowanego rozporządzenia w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych.

Przyjęte przez projektodawcę rozwiązania wymuszają ponoszenie przez strony opłat na rzecz różnych podmiotów i korzystanie z różnych systemów opartych na różnych rozwiązaniach, co zdaniem Rady nie będzie sprzyjać łatwości korzystania przez obywateli z systemów uiszczania opłat sądowych. Proponowane regulacje obciążą zarówno Skarb Państwa kosztami utworzenia i funkcjonowania systemu, jak i stronę kosztami związanymi z koniecznością posiadania np. rachunku bankowego oraz nieokreślonymi bliżej np. opłatami na rzecz operatora płatności (uzasadnienie projektu wylicza jedynie przykładowe koszty, bez choćby szacunkowego podania ich wysokości). Rozwiązanie to w istocie skraca czas do uiszczenia opłaty.

Krajowa Rada Sądownictwa dostrzega potrzebę korekty unormowań dotyczących znaków opłaty sądowej i pozytywnie opiniuje propozycje zmian w tym zakresie. Utrzymanie znaków sądowych jako formy uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych jest zasadne m.in. ze względu na utrwaloną praktykę, jak i stopień dostępności oraz koszt dostępu do

internetu dla ogółu interesantów sądów powszechnych.

Zastrzeżenia Rady w tej kwestii budzi § 8 ust. 3 projektowanego rozporządzenia w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych. Ograniczenie liczby znaków sądowych powinno być ujęte w przepisie o randze ustawowej i dotyczyć „pisma podlegającego opłacie sądowej lub wniosku o dokonanie czynności sądowej” nie zaś „danej sprawy”.